

טיוטת תקנות

שם התקנות המוצעות

תקנות הגנה על בריאות הציבור (מזון) (רמות מותרות של מלמין ושל אנאלוגים שלו במזון),
התש"ף-2020

מטרת התקנות המוצעות והצורך בהן

מלמין (melamine) הינה תרכובת אורגנית עשירה בחנקן.

המלמין נמצא בשימוש בתעשיות רבות כולל תעשיית הפלסטיק, הדבקים, ציפוי משטחים, והדשנים.

חשיפה מוגברת למלמין דרך המזון עלולה לסכן את בריאות הצרכן בשל היווצרות גבישים הגורמים לאבנים בכליות, אי תפקוד הכליות ואף גרימת מוות, כפי שעולה ממקרים של זיוף מזון בעולם. כמו כן נמצא שבבעלי חיים המלמין גורם לגידולים סרטניים.

ב-2008 מקרה של זיוף חלב על ידי דילולו במים בסין, שלשם הסוואתו, הוסף מלמין לחלב העלה את המודעות העולמית לנושא מלמין במזון.

דילול חלב מקטין את רמת החלבון בחלב דבר שגורם לתוצאות לא תקינות ופסילת החלב. הוספת מלמין לחלב המדולל העשירה את החלב בחנקן ובשל כך התקבלו "תוצאות חלבון תקינות". מעשה זיוף זה של רמת החלבון בחלב על ידי מלמין גרמה לתחלואה של 50,000 ילדים בסין שצרכו החלב, 13,000 אושפזו ו-4 ילדים מתו.

מעבודות בבע"ח וממקרה ההרעלה בסין נמצא שמלמין ביחד עם חומרים אחרים כמו cyanuric acid (הנוכחת באבקת המלמין) יוצרים גבישים הגורמים לאבנים בכליות. האבנים חוסמות את צינוריות הכליה וגורמות להפסקת שתן, אי תפקוד כליות ואף למוות.

קביעת רמות מותרות של מלמין ואנאלוגים שלו במזון תבטיח את בריאות הצרכנים בישראל, ותעזור להבחין בין רמות נמוכות וזניחות של מלמין הנמצאות במזון כתוצאה ממגע עם כלים המכילים את החומר לבין שימוש מכוון ולא נאות במלמין, אשר עלול לסכן את בריאות הצרכן. הרמות הקבועות בהצעת תקנות אלה הינן בהלימה להמלצות הקודקס אלימנטריוס (Codex Alimentarius) כסטנדרט בינלאומי והרמות הקבועות במקומות שונים בעולם.

להלן נוסח טיוטת התקנות המוצעות:

טיוטת תקנות מטעם משרד הבריאות:

תקנות הגנה על בריאות הציבור (מזון) (רמות מותרות של מלמין ושל אנאלוגים שלו במזון),
התש"ף-2020

בתוקף סמכותי לפי סעיף 3 לחוק הגנה על בריאות הציבור (מזון), התשע"ו-2015¹ (להלן – החוק), אני מתקין תקנות אלה:

- הגדרות
1. בתקנות אלה –
- "מלמין" (Melamine) – תרכובת אורגנית בדרך כלל גבישית, עשירה בחנקן, אינה מסיסה במים, $C_3H_6N_6$;
- "שאר מזון" – כל מזון למעט המפורטים בשמם בתקנות.
- רמות מותרות של מלמין ואנאלוגים שלו במזון
2. עוסק במזון לא ייצר, ייבא או ימכור מזון המנוי בפסקאות (1) עד (3) אם רמת המלמין שבו עולה על הרמה המרבית המפורטת לצד המזון המצוין באותה פסקה:

- (1) באבקת תרכובות מזון לתינוקות ותרכובות המשך לתינוקות ופעוטות - עד 1 מ"ג לק"ג מוצר.
- (2) בתרכובות מזון לתינוקות מוכנות לצריכה - עד 0.15 מ"ג לק"ג מוצר.
- (3) בשאר מזון - עד 2.5 מ"ג לק"ג מוצר.

ב _____ התש"ף (_____ ב _____ 2020)
(חמ)

יולי (יואל) אדלשטיין
שר הבריאות

¹ ח"ח התשע"ו, עמ' 90.